

Educația în sistem outdoor – educație cu sens

Prin activități outdoor, elevul învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care mai apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, caracteristic educației nonformale de tip outdoor, se numește experiențial și presupune să “înveți cu creierul, mâinile și inima!”. Un vechi proverb chinezesc accentuează eficiența educației experiențiale: “Ce aud – uit, Ce văd – îmi amintesc, Ce fac – înțeleg”. Un studiu mai modern spune că: “Ne amintim 20 % din ceea ce auzim, 30 % din ceea ce vedem și 90 % din ceea ce facem.”

Educația outdoor se adresează tuturor celor trei nivele de învățare: nivelul acumulărilor de cunoștințe (cognitiv), nivelul deprinderilor fizice (motric) și cel al individualizării unor trăsături de comportament (afectiv).

Pornind de la ideea că activitățile outdoor se desfășoară în natură, am căutat medii experiențiale variate precum: parcul, pădurea sau chiar incinta unui muzeu. Activitățile outdoor vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria de desfășurare a acestora e greu de delimitat. Pot fi excursii tematice, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea unor spectacole de teatru, muzică clasică, activități artistice, activități sportive sau legate de protecția mediului.

Activitățile outdoor sunt acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea elevilor unei clase, a mai multor clase de elevi sau a mai multor școli.

Elevii explorează lumea înconjurătoare atât sub îndrumarea adulților, dar și prin efort propriu.

Primele activități pornesc de la fenomenele pe care copiii le pot observa direct, fiind relevante pentru experiențele lor. Aceste activități oferă oportunități copiilor de a face mici cercetări pentru a-și răspunde unor curiozități. Activitățile de cercetare-documentare le permit copiilor să exploreze lumea plantelor și animalelor în anotimpul toamna. Astfel, s-au realizat plimbări tematice în grădina școlii și în parcul din oraș, vizite la Grădina Botanică de la Bididia, situată la marginea orașului. Copiii au observat plantele și animalele, au adunat frunze, flori, castane, ghinde, conuri.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar și oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Activitățile complementare imprimă copilului un anumit comportament responsabil, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente și formează la elevi atitudini pozitive față de mediul înconjurător. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile

extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extrașcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Copiii sunt mari iubitori ai naturii. Își doresc ca mediul înconjurător să fie curat. De aceea eu s-au mobilizat și au desfășurat activități de ecologizare în proximitatea școlii. În cadrul campaniei naționale „Let’s Do It România!” elevii au curățat parcul. A fost o mobilizare generală și o acțiune reușită! Alături de copii, la această activitate, au participat părinții și bunicii lor, precum și reprezentanți ai Agenției de Protecție a Mediului Tulcea. Ei au dat dovadă că sunt prietenii naturii și că-și doresc un mediu curat. Acțiunea lor a fost apreciată de trecători, iar faptele lor un exemplu pentru semenii lor. Din reciclabile au realizat hrănituri și căsuțe pentru păsărelele care vin în grădina școlii. Mare le-a fost bucuria și mulțumirea că au confecționat pentru păsărelele acele obiecte care s-au dovedit a fi prietenoase cu mediul, dar și utile. Zilnic mergeau și puneau semințe sau firimituri de la cornurile lor, apă în hrăniturile realizate de ei. În grădina școlii au plantat arbuști, trandafiri și arbori pe care apoi i-au îngrijit cu multă dăruire și dragoste.

Activitățile de protejare a mediului, de ecologizare sunt mult îndrăgite de copii. În cadrul unor ateliere de reciclare creativă elevii au realizat numeroase lucrări. După acțiuni de colectare selectivă a deșeurilor, unele materiale au fost transformate în obiecte utile și estetice. Tricourile, bluzele vechi și deteriorate au fost transformate radical după ce copiii le-au personalizat cu mesaje de protejare a mediului. Cât de bucuroși erau când vechile haine prindeau o nouă viață, căpătau culoare și valoare! Cu mândrie le-au purtat la un flashmob pentru sensibilizarea locuitorilor din municipiul Tulcea cu privire la necesitatea păstrării unui mediu curat, acțiune desfășurată cu prilejul Zilei Mediului, în Piața „Mircea cel Bătrân”.

Copiii însoțiți de părinți, bunici, frați și cadre didactice au fost prezenți și la evenimentul Ora Pământului, organizat în centrul orașului. Au fost 60 de minute minunate. Atmosfera a fost plăcută și emoționantă. Au marcat Ora Pământului prin „spectacolul lampionilor”. Acel spectacol de luminițe a fost dat de lampionii pe care copiii le-au confecționat din materiale reciclabile în cadrul atelierelor creative organizate în școală.

La Biblioteca Județeană „Panait Cerna” Tulcea a fost deschisă o expoziție cu lucrări din materiale reciclabile pe care elevii școlii noastre le-au confecționat din diverse materiale. Vizitatorii au admirat minunatele lucrări : măști, jocuri, desene, tablouri.

Activitățile extrașcolare sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie

regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestui obiectiv depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi .

Un aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe copil mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută copilul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze.

Activitățile de tip outdoor dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Astfel, aceste activități oferă elevilor un mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale.

Concluzionând, activitățile outdoor, văzute ca “o combinație de activități în aer liber, de educație de mediu și dezvoltare socială și personală”, au beneficii directe asupra copiilor: educare pentru o viață sănătoasă, socializare, creșterea stimei de sine, trăirea de experiențe inedite în mijlocul naturii.

Bibliografie :

1. Cernea, Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ*, în “Învățământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
2. Ionescu, M., Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. Torkos, Henrietta, *Dezvoltarea competențelor transversale prin educația outdoor în ciclul achizițiilor fundamentale. Studii și abordări applicative*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021
4. Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002

Profesor pentru învățământ primar Manole Carmen

Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale” Tulcea

